

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 29-06-2020 r.

VII.613.104.2020.MAW

**Pan
Nadinspektor Paweł Dobrodziej
Komendant Stołeczny Policji**

ePUAP

Szanowny Panie Komendancie,

do Rzecznika Praw Obywatelskich wpłynęła skarga Pana dotycząca działań funkcjonariuszy Policji podjętych wobec niego w dniu 25 czerwca 2020 r., w związku z demonstrowaniem przez niego poglądów na ul. Krakowskie Przedmieście. Jak wskazuje Pan podejmując aktywność (trzymanie transparentu z hasłem „Precz z Faszyzmem”) korzystał on z przysługujących mu konstytucyjnych praw – wolności wypowiedzi oraz wolności zgromadzeń. Kopię tego wniosku przekazuję uprzejmie w załączeniu

Pan nie stwarzał zagrożenia, stosował się do obowiązujących przepisów wprowadzonych w związku z stanem epidemii (obowiązek zachowania 2 metrów odstępu lub obowiązek zasłaniania twarzy). Należy wskazać, że w związku z dynamicznym procesem legislacyjnym oraz obowiązującymi ograniczeniami, działania podejmowane przez obywatela były jedyną skuteczną formą realizacji prawa do manifestacji poglądów. Niemniej policjanci zdecydowali się rozwiązać zgromadzenie i wylegitymować Pana

Szczególne zaniepokojenie Rzecznika wzbudza informacja o odmowie okazania legitymacji służbowej. Wydaje się, że w ten sposób funkcjonariusze naruszyli obowiązek wynikający z art. 61 ustawy o Policji (Dz. U. z 2020 r., poz. 360), zgodnie z którym policjant obowiązany jest okazać legitymację służbową w taki sposób, aby

zainteresowany miał możliwość odczytać i zanotować numer i organ, który wydał legitymację, oraz nazwisko policjanta.

Rzecznik ma świadomość znaczenia wprowadzonego zakazu organizacji zgromadzeń w związku z obowiązującym stanem epidemii i koniecznością ochrony zdrowia publicznego. Niemniej, należy podkreślić, że całkowity zakaz zgromadzeń narusza standard konstytucyjny, ponieważ prowadzi w praktyce do ingerencji w istotę konstytucyjnego prawa obywateli do zgromadzeń wynikającego z art. 57 Konstytucji RP. Wątpliwości w tym zakresie zostały także wyrażone w orzecznictwie sądowym (por. postanowienia Sądu Apelacyjnego w Warszawie: z dnia 15 maja 2020 r., sygn. akt VI ACz 339/20; z dnia 22 maja 2020 r., sygn. akt V ACz 333/20, z dnia 28 maja 2020 r., sygn. akt I ACz 170/20).

Z art. 14 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2020 r. poz. 360) wynika, że w granicach swoich zadań Policja wykonuje czynności operacyjno-rozpoznawcze, dochodzeniowo-śledcze i administracyjno-porządkowe w celu rozpoznawania, zapobiegania i wykrywania przestępstw, przestępstw skarbowych i wykroczeń. Zauważyć jednak należy, że wykonując te czynności policjanci mają ustawowy obowiązek nie tylko respektowania godności ludzkiej, ale także przestrzegania i ochrony praw człowieka (art. 14 ust. 3 ustawy o Policji). Policjanci mają zatem ustawowy obowiązek, aby także chronić konstytucyjną wolność zgromadzeń. Ta wolność może zaś być ograniczona tylko w ustawie (art. 31 ust. 3 Konstytucji RP), a nie w rozporządzeniu. Ponadto poza stanami nadzwyczajnymi opisanymi w Konstytucji RP (a żaden z tych stanów nadzwyczajnych nie został dotychczas wprowadzony), wolność ta nie może zostać zakazana nawet w ustawie.

Mając powyższe na względzie, działając stosownie do art. 13 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2020 r. poz. 627), zwracam się do Pana Komendanta z uprzejmą prośbą o udzielenie wyjaśnień w tej sprawie.

Z poważaniem

Stanisław Trociuk

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie z upoważnienia RPO/